

M. O. F. N. 70/277 1955

Jatkuu 29/10-55

1 2 3

Kiviraunioita Alatornion Laivaniemen ja Laivajärven välisessä metsässä.

Marraskuun 29 päivänä 1954 ilmoitti opettaja Jalmari Puoskari, että Alatornion Laivaniemen ja Laivajärven välisessä metsässä on kiviraunioita, mm. viisikulmainen "sudenhauta". Hänen kirjeeseensä oli liitetty jäljennös topografikartasta, piirros mainitusta sudenhaudasta sekä 4 valokuvaa. Opettaja Puoskarin kirjeen johdosta tri T. I. Itkonen ilmoitti, että kysymyksessä olevaa "sudenhautaa" tuskin on sudenhautana käytetty. Hän lupasi, että Muinaistieteellisen toimikunnan edustaja kesän aikana käy kysymyksessä olevia muinaisjäännöksiä tarkastamassa.

Lokakuun 13 päivänä kävin yhdessä opettaja Puoskarin ja kolmen muun paikkakuntalaisen kanssa raunioita katsomassa. 2 Mäki, jolla rauniot sijaitsevat, on nimeltään Rakanmäki taikka Susihaudanmäki ja on Laivajärvelle vievän tien itäpuolella, Pasasen rautatiepysäkiltä n. 1 km pohjoiseen. Mäen korkeimmalla kohdalla on jääkautinen kivikenttä, josta kiviä on otettu kysymyksessä olevia kiviraunioita rakennettaessa.

Täällä mäen korkeimmalla kohdalla on 8 hyvin säilynyttä pyöreätä kivirauniota, jotka täydellisesti muistuttavat Etelä-Suomen hiidenkiukaita. Niissä ei kuitenkaan ollut reunakiviä. Läpimittia vaihteli n. 3 metristä 5 metriin. Kaikissa oli vähäinen kuoppa keskellä. Olen vakuuttunut siitä, että kaikki k.o. pyöreät kivirauniot ovat hautoja.

Samassa ryhmässä kuin yllämainitut hautarauniot oli omituinen viisikulmainen kivilatomus, aikaisemmin mainittu "sudenhauta". "Kivipellosta" oli raivattu melkoisen tasainen ala, jonka ympäri oli mukulakivistä huolellisesti ladottu seinä, jonka korkeus oli n. 1 m (kts. piirrosta). Muinaisjäännöksen alkuperäinen tarkoitus jäi ratkaisematta. Sellainenkin mahdollisuus on olemassa, että k.o. latomus on tehty myöhemmin kuin äskenmainitut hautarauniot.

Eräs oppaistani kertoi, että tästä mäestä n. 2 km pohjoiseen on "Susihaudanmäellä" toinen mutta pienempi samantapainen kivilatomus. Lapinkulhaanmäen korkeimmalla kohdalla on iso pyöreä kiviraunio.

Opettaja Puoskari mainitsi, että paikallinen kotiseutuyhdistys on kiinnostunut raunioiden tutkimisesta ja on valmis järjestämään aputyövoimaa siinä tapauksessa, että tutkimustyöt saadaan aikaan. Raunioiden tutkiminen olisi toivottavaa erityisesti sen vuoksi että on ryhdytty toimenpiteisiin Ala-Tornion pitäjän historian aikaansaamiseksi. Ensimmäinen tehtävä mielestäni olisi kuitenkin Ala-Tornion pitäjän muinaisjäännösten inventointi. Ala-Tornio Tornionjoen suistossa on Pohjois-Suomen mielenkiintoisimpia alueita ja siellä olisi ennen kaikkea kiinnitettävä huomiota Pirkkiön saarella mahdollisesti oleviin muinaisjäännöksiin.

Helsingissä lokakuun 16 päivänä 1955.

Nils Cleve

ALATORNIO
LAIVAJÄRVI

2

Yhki Lajvajärven 8:sta
ilmiskäden onusoa-
nasta kivikumpareista

Gras kivi-umy-
jille kausa on au-
taut nimen "Susi-
nauta"

Laivajärven
"Susihauta"

Laivajärven ksti-
sentukeksleisia
"tutkimassa susi-
nautaa."